

1. การพัฒนาระบบการเบิกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอคอนสารผ่านระบบออนไลน์

2. เกศจักรวาทิ ดิเรกศรี ฝ่ายเภสัชกรรมชุมชน โรงพยาบาลคอนสาร โทร. 081-7907057

3. สรุปวิธีปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม

โรงพยาบาลคอนสารมีหน่วยงานปฐมภูมิที่ต้องรับผิดชอบซึ่งก็คือศูนย์สุขภาพชุมชนที่กระจายตัวอยู่ในตำบลต่าง ๆ 9 แห่ง ซึ่งในแต่ละแห่งจะต้องมาเบิกยาและเวชภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการดูแลรักษาผู้ป่วยที่คลั่งยาใหญ่ของโรงพยาบาลคอนสารเดือนละ 1 ครั้ง จากการทำงานร่วมกันที่ผ่านมาทำให้พบปัญหาด้านการเบิกยาและเวชภัณฑ์จากทางศูนย์สุขภาพชุมชนในหลาย ๆ ด้าน ส่งผลให้ประชาชนผู้มารับบริการเสียโอกาสในการรับการรักษา เนื่องจากทางศูนย์สุขภาพชุมชนนั้น ๆ ไม่มียาและเวชภัณฑ์ในการให้บริการที่เพียงพอต่อความต้องการและความจำเป็น

การพัฒนาระบบการเบิกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอคอนสารผ่านระบบออนไลน์สามารถลดขั้นตอนและเวลาต่าง ๆ ทั้งระบบเหลือเพียง 6 ขั้นตอนและใช้เวลาเพียง 5-7 วัน จากวิธีเดิมที่ใช้ไปทั้งสิ้น 10 ขั้นตอน และเสียเวลาประมาณ 12.5 – 19.5 วัน ในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ 1 ครั้ง/1 ศสช. ซึ่งระยะเวลาที่ลดลงนั้น ทำให้เจ้าหน้าที่ของศสช. นั้น ๆ มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการที่จะดำเนินงานด้านสาธารณสุขเชิงรุกหรืองานด้านอื่น ๆ อีก อันส่งผลให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4. ประสิทธิภาพ

แผนผังขั้นตอนและระยะเวลาในการเบิกยาและเวชภัณฑ์
ของศูนย์สุขภาพชุมชนหลังจากเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเบิกแบบใหม่

ลำดับ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1	เช็คสต็อกยาและเวชภัณฑ์	จนท.ของศสช.	1/2 วัน	
2	ส่งใบเบิกออนไลน์ซึ่งได้รับการลงนามแล้วทั้งจาก สสอ .คอนสารและ ผอ. รพ.คอนสาร ผ่านทางเว็บไซต์ www.konsarn.org	จนท.ของศสช.	1 นาที	

ลำดับ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
3	จนท.คลังยาจัดยาและเวชภัณฑ์ตามใบเบิก	จนท.คลังยา	1/2 วัน	คิดเวลาจัดยาและเวชภัณฑ์เฉพาะ 1 ศสช.เท่านั้น
4.	จัดส่งยาและเวชภัณฑ์ให้แก่ ศสช.	จนท.คลังยา	3-5 วัน	คิดเวลาเฉลี่ยรวมทุก ศสช.
5.	เก็บยาและเวชภัณฑ์เข้าคลังยาของ ศสช.เตรียมให้บริการประชาชน	จนท.ศสช.	1/2 วัน	
6.	สรุปยอดยาและเวชภัณฑ์ประจำเดือนให้ ศสช.	จนท.คลังยา	1/2 วัน	คิดเวลาเฉลี่ยรวมทุก ศสช.

สรุป ใช้ไปทั้งสิ้น 6 ขั้นตอนเสียเวลาประมาณ 5-7 วัน ในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ 1 ครั้ง/1 ศสช.

5. บทสรุปวิธีการปฏิบัติของ Best practice

1. สรุปขั้นตอนและถอดบทเรียนการเบิกและส่งยาในอดีต
2. ปรับปรุงขั้นตอนการเบิกและส่งยาผ่านระบบออนไลน์ ทาง www.konsarn.org
3. นำเสนอวิธีการและแนวทางในการปรับปรุงดังกล่าวแก่ที่ประชุม คปสอ.คอนสาร
4. ทดลองระบบเพื่อหาข้อบกพร่องและดำเนินการแก้ไข
5. เริ่มใช้งานจริงตั้งแต่ปี 2552 เป็นต้นมา
5. พัฒนาระบบบริหารเวชภัณฑ์ผ่านโปรแกรม HOSxP Inventory ภายในปี 2554

6. วิธีการปฏิบัติในอดีต

แผนผังขั้นตอนและระยะเวลาในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนแบบเก่า

ลำดับ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
1.	เช็คสต็อกยาและเวชภัณฑ์	จนท.ของศสช.	1/2 วัน	

ลำดับ	รายละเอียด	ผู้รับผิดชอบ	ระยะเวลา	หมายเหตุ
2.	ส่งใบเบิกมาที่สนง .สาธารณสุข อำเภอคอนสาร	จนท.ของศสช.	1/2 วัน	
3.	รอลงนามอนุมัติ	สสอ .คอนสารหรือ ผู้ช่วยฯสสอ.	3-5 วัน	
4.	รอลงนามอนุมัติ	ผอ.รพ.คอนสาร	2-3 วัน	
5.	หน.ฝ่ายเภสัชฯตรวจสอบลงนาม	หัวหน้าฝ่ายเภสัชฯ	1 วัน	
6.	จนท.คลังยาจัดยาและเวชภัณฑ์ตาม ใบเบิก	จนท.คลังยา	1/2 วัน	คิดเวลาจัดยาและ เวชภัณฑ์เฉพาะ 1 ศสช.เท่านั้น
7.	ส่งข้อความลง LOCKER แจ้ง ศสช.มารับยาจากนั้นรอส่งมอบยา และเวชภัณฑ์ให้แก่ศสช.	จนท . คลังยาและ จนท.ศสช.	3-7 วัน	
8.	รับยาและเวชภัณฑ์กลับ ศสช.	จนท.ศสช.	1 วัน	
9.	เก็บยาและเวชภัณฑ์เข้าคลังยา ศสช.เตรียมให้บริการประชาชน	จนท.ศสช.	1/2 วัน	
10.	สรุปยอดยาและเวชภัณฑ์ ประจำเดือนให้ ศสช.	จนท.คลังยา	1/2 วัน	คิดเวลาเฉลี่ยรวม ทุก ศสช.

สรุป ใช้ไปทั้งสิ้น 10 ขั้นตอนเสียเวลาประมาณ 12.5 – 19.5 วัน ในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ 1 ครั้ง/1 ศสช.

7. แนวทางการปรับปรุง

ผังรายละเอียดในการจัดส่งยาและเวชภัณฑ์แบบใหม่ของคปสอ.คอนสารในปัจจุบัน

รายละเอียดขั้นตอน	ระยะเวลาดำเนินการ
จนท.ศสช.ส่งใบเบิกยาและเวชภัณฑ์	ภายในวันที่ 28 ของเดือน

	(ระยะเวลาดำเนินการ 1/2 วันทำการ)
จนท.คลังยา รับใบเบิกและจัดยา	วันที่ 28 – 30 ของเดือน (ระยะเวลาดำเนินการ 3 วันทำการ)
จนท.คลังยาจัดส่งยาและเวชภัณฑ์ถึงศสช.	วันที่ 1-5 ของเดือน (ระยะเวลาดำเนินการ 5 วันทำการ)
จนท.คลังยาสรุปรายยอดยาและเวชภัณฑ์ประจำเดือน	ภายในวันที่ 10 ของเดือน (ระยะเวลาดำเนินการ 1/2 วันทำการ)

8. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

จากการดำเนินงาน การพัฒนาระบบการเบิกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอคอนสารผ่านระบบออนไลน์ สามารถลดขั้นตอนและเวลาการส่งใบเบิกเหลือเพียง 6 ขั้นตอนและใช้เวลาเพียง 5-7 วัน จากวิธีเดิมที่ใช้ไปทั้งสิ้น 10 ขั้นตอน และเสียเวลาประมาณ 12.5 – 19.5 วัน ในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ 1 ครั้ง/1 ศสช. ซึ่งระยะเวลาที่ลดลงนั้น ทำให้เจ้าหน้าที่ของศสช. นั้น ๆ มีเวลาเพิ่มมากขึ้นในการที่จะดำเนินงานด้านสาธารณสุขเชิงรุกหรืองานด้านอื่น ๆ อีกทั้งยังทำให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจากการใช้แบบสำรวจความพึงพอใจต่อการพัฒนาระบบการเบิกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอคอนสารผ่านระบบออนไลน์ พบว่า ระยะเวลาในการได้รับยาและเวชภัณฑ์หลังจากส่งใบเบิกผ่านเว็บ ส่วนใหญ่ พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 55.56 รองลงมาคือบริหารยาและเวชภัณฑ์จากเจ้าหน้าที่ของห้องยา ซึ่งส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 55.56 ความสะดวกสบายเมื่อเทียบกับระบบเก่า ส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 77.78 และความคุ้มค่าและประหยัดทรัพยากร ซึ่งส่วนใหญ่มีพึงพอใจมากที่สุดร้อยละ 77.78 ในลำดับถัดมาผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ คุณภาพยาและเวชภัณฑ์ที่ได้รับ ภาพรวมของการเบิกยาและเวชภัณฑ์แบบออนไลน์ เมื่อเกิดปัญหาจากการเบิกยาและเวชภัณฑ์ได้รับการแก้ไขทันที ขั้นตอนในการเบิกยาและเวชภัณฑ์ จำนวนยาและเวชภัณฑ์ที่ได้รับตรงกับใบเบิก และสภาพรถขนส่งยาและเวชภัณฑ์

ข้อเสนอแนะ

- ควรมีการเบิกวัคซีนไปคราวเดียวกันเพื่อเป็นการประหยัดงบประมาณและเวลา
- หากเว็บ www.konsran.org ล่ม ควรมีแนวทางแก้ไข ซึ่งอาจจะใช้วิธีส่งใบเบิกผ่านระบบอื่น ๆ

9. ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถลดขั้นตอนและเวลาการส่งใบเบิกเหลือเพียง 6 ขั้นตอนและใช้เวลาเพียง 5-7 วัน
2. ศูนย์สุขภาพชุมชนได้รับยาและเวชภัณฑ์ครบถ้วนตรงตามเวลาที่กำหนด
3. เจ้าหน้าที่ของศูนย์สุขภาพชุมชนมีเวลาเพิ่มขึ้นเพื่อที่จะทำงานเชิงรุกได้อย่างเต็มที่
4. คลังยาได้รับการบริหารและดูแลจากเจ้าหน้าที่ที่ชำนาญงานซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารเวชภัณฑ์

10. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. การทำงานเป็นทีมแบบสหวิชาชีพในภาพรวมของ คปสอ.
2. การสนับสนุนจากผู้บริหารของ คปสอ.
3. การยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีของผู้ปฏิบัติงานทุกภาคส่วน

11. แผนการพัฒนาต่อ

อำเภอคอนสารได้มีการนำโปรแกรม Hos XP มาช่วยในการบริหารจัดการด้านข้อมูลผู้ป่วยแบบครอบคลุมทั้งอำเภอเมื่อกลางปี 2553 นี้ ซึ่งในปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงข้อมูลของผู้ป่วยระหว่างโรงพยาบาลกับศูนย์สุขภาพชุมชนภายในอำเภอได้ในระดับหนึ่ง ในโปรแกรม HosXP นั้นได้มีการวางระบบการบริหารเวชภัณฑ์มาให้อยู่แต่ยังไม่ใช้ให้เกิดประโยชน์มากเท่าใดนัก เนื่องจากยังไม่มีเชื่อมโยงเครือข่ายทั้งระบบ การพัฒนาระบบการตัดสต็อกยาและเวชภัณฑ์ของศูนย์สุขภาพชุมชนอำเภอคอนสารด้วยโปรแกรม HosXP inventory ผ่านระบบออนไลน์ เป็นอีกหนทางหนึ่งซึ่งจะให้การบริหารเวชภัณฑ์เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นกว่าเดิม อันจะส่งผลให้การตัดสต็อกยาและเวชภัณฑ์นั้นเป็นปัจจุบันมากขึ้น และจะส่งผลต่อการตัดสินใจซื้อยาและเวชภัณฑ์ได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ได้มากขึ้นไปด้วย ซึ่งจะทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรด้านยาและเวชภัณฑ์อย่างมีคุณค่ามากที่สุด